

**Положення
про інклюзивний шкільний громадський бюджет**

Преамбула положення

Інклюзивний шкільний громадський бюджет - це:

- процес від подачі ідеї до підготовки проєкту на шкільний/позашкільний конкурс та обрання дітьми проєктів-переможців, які в подальшому будуть реалізовані, а результати використані в межах закладу загальної середньої освіти, позашкільної освіти та інклюзивно-ресурсних центрів з урахуванням принципів універсального дизайну та доступності;
- інструмент налагодження взаємодії, включення дітей у процес розробки, ухвалення та реалізації рішень спрямовані на розвиток та покращення освітнього середовища, незалежно від їх індивідуальних особливостей.

Інклюзивний шкільний громадський бюджет має на меті навчити всіх дітей, зокрема з особливими освітніми потребами (далі - з ООП), в тому числі з інвалідністю, створювати та розробляти ідеї, готувати проєкти, ефективно комунікувати та працювати в команді, розвиваючи при цьому відчуття причетності та важливості власного голосу.

Результатом застосування такого механізму є формування проактивних, свідомих, відповідальних громадян та громадянок, які активно залучені до інклюзивного сталого розвитку та життєдіяльності своєї спільноти, громади і країни, чий голос є почутим, а думка врахована, незалежно від їх індивідуальних особливостей.

Це Положення про інклюзивний шкільний громадський бюджет (далі - Положення) розроблено з урахуванням:

- норм Конвенції Організації Об'єднаних Націй про права дитини;
- керівних принципів та стандартів громадської участі Ради Європи;
- переглянутої Європейської хартії про участь молоді в місцевому та регіональному житті;
- норм Бюджетного кодексу України;
- Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»;
- Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- Постанов Кабінету Міністрів України, що затверджують порядок організації інклюзивного навчання;
- Інструментарію Ради Європи з впровадження шкільного громадського бюджету в українських громадах.

Положення враховує досвід реалізації шкільного громадського бюджету в понад 60 українських громадах у період з 2019 по 2025 роки.

I. Визначення термінів та загальні положення

1.1. Інклюзивний шкільний громадський бюджет Тернопільської міської територіальної громади (далі – іШГБ) - цифровий механізм громадської участі дітей, зокрема з ООП, в тому числі з інвалідністю, що виховує свідомих та активних українців і українок, які знають, можуть і впливають на розвиток своєї спільноти, громади і країни впродовж всього життя. іШГБ здійснюється шляхом подання проєктів, відкритого голосування, подальшої реалізації і користування результатами проєктів-переможців, безпосередньо визначених дітьми закладу загальної середньої освіти, позашкільної освіти, інклюзивно-ресурсних центрів. іШГБ сприяє розвитку інклюзивного середовища та врахуванню індивідуальних потреб кожної дитини громади.

1.2. Автор/ка проєкту (далі – Автор) - Учень(ця), який (а) або команда (не менше трьох) учнів/учениць 7-11 класів, включаючи дітей з ООП, в тому числі з інвалідністю, з одного закладу загальної середньої освіти, та діти віком від 12 до 17 років, які відвідують заклади позашкільної освіти та інклюзивно-ресурсного центру, та створили ідею, оформили її у вигляді проєкту у спосіб, передбачений цим Положенням та подала на конкурс іШГБ

Для дітей з ООП, в тому числі з інвалідністю, передбачається можливість надання додаткової підтримки та адаптації з боку відповідальної особи у процесі формування команди та підготовки проєкту з урахуванням їх індивідуальних потреб.

1.3. Проєкт - план дій, комплекс робіт, викладені у формі описання з обґрунтуванням, фотографіями, розрахунками, кресленнями (картами, схемами), що розкривають сутність ідеї автора/команди можливість його в межах закладу загальної середньої освіти, позашкільної освіти, інклюзивно-ресурсного центру (надалі заклад) за рахунок коштів бюджету територіальної громади, передбачених на фінансування іШГБ, або інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством.

1.4. Форма проєкту – єдиний для всіх, обов'язковий для заповнення шаблон, який містить опис проєкту (Додаток 1 до Положення). Для Авторів з ООП, в тому числі з інвалідністю, надається можливість використання адаптованих форматів заповнення форми або отримання допомоги від тьюторів, призначених для забезпечення рівних можливостей участі.

1.5. Тьютор - особа, призначена для надання допомоги дітям з ООП, в тому числі з інвалідністю, у процесі їх участі в іШГБ, включаючи підготовку проєктів, участь у голосуванні та реалізації проєктів. У ролі тьютора може бути залучений, за його згоди, асистент учителя в інклюзивному класі, у якому здобуває освіту конкретна дитина, асистент дитини, фахівець інклюзивно-ресурсного центру тощо. Тьютор призначається за результатами засідання Конкурсної комісії. Тьютор, який виконує роль помічника для дитини з ООП, в тому числі з інвалідністю, допомагає їй засвоїти необхідну інформацію, пов'язану з іШГБ в залежності від його етапу, підготувати необхідні матеріали, проєкт, промоційну кампанію, здійснює супровід під час подання проєкту, голосування, виконання авторського контролю тощо. При цьому допомога тьютора має бути пропорційною та адекватною індивідуальним потребам дитини, носити характер порад та підтримки з обов'язковим збереженням ініціативності та максимально можливої самостійності такої дитини у її діях та рішеннях.

1.6. Електронна система вебсайт «Шкільний громадський бюджет» (далі - спеціалізований вебсайт) – це інформаційна система автоматизованого керування процесами в рамках конкурсу. Вона забезпечує автоматизацію процесів подання та представлення для голосування проєктів, електронного голосування за проєкти, зв'язку з Авторами проєктів, оприлюднення інформації щодо відібраних проєктів та стану їхньої реалізації, а також підсумкових звітів.

1.7. Висновок оцінки проєкту – документ встановленої форми для проведення аналізу та оцінки поданих проєктів, згідно з вимогами цього Положення (Додаток 2 до Положення).

1.8. Оцінка проєктів – процес аналізу та надання висновку щодо реалістичності, можливості реалізації, правильності визначення вартості та строків реалізації проєкту в рамках іШГБ, що здійснюється Конкурсною комісією. При оцінці проєктів, поданих дітьми з ООП, в тому числі з інвалідністю, Конкурсна комісія враховуватиме індивідуальні особливості авторів та потенційну користь проєкту для створення інклюзивного освітнього простору. При оцінці проєктів, поданих Авторами з ООП, в тому числі з інвалідністю,

враховуватиметься потенційна соціальна значущість проєкту для інклюзивного середовища та його доступності

1.9. Конкурсна комісія – робочий орган, який створюється наказом директора закладу загальної середньої освіти, позашкільної освіти, інклюзивно-ресурсного центру на період реалізації іШГБ та відповідний бюджетний рік. Члени комісії організовують та координують виконання основних заходів і завдань для впровадження та функціонування іШГБ, визначених цим Положенням. До складу Конкурсної комісії можуть бути залучені діти з ООП, в тому числі з інвалідністю, батьки цих дітей, а також фахівці інклюзивно-ресурсних центрів, які мають досвід роботи з такими дітьми, для забезпечення об'єктивного та інклюзивного підходу до оцінки проєктів.

1.10. Учнівська група - група дітей, включаючи дітей з ООП, в тому числі з інвалідністю, яка координується Конкурсною комісією та є допоміжним органом для організації та проведення іШГБ.

1.11. Проєкти-переможці – проєкти, які за результатами конкурсу набрали найбільшу кількість голосів підтримки та включені до програми фінансування за рахунок бюджетних коштів, передбачених на конкурс іШГБ.

1.12. Фінансування іШГБ проводиться в межах коштів бюджету громади, виділених на реалізацію Проєктів Громадського бюджету (далі ГБ). Загальний обсяг іШГБ на один бюджетний рік визначається рішенням Номінаційного комітету ГБ та становить не менше 10 % виділеного фінансування на ГБ на початок року, в якому оголошується конкурс.

Фінансування іШГБ проводиться через управління освіти і науки міської ради, як головного розпорядника бюджетних коштів. Управління освіти і науки використовує кошти, передбачені на іШГБ, виключно на фінансування реалізації проєктів-переможців.

Для реалізації проєктів-переможців можуть бути залучені також кошти з інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством (зокрема в рамках реалізації проєктів міжнародної технічної допомоги, за підтримку суб'єктів господарської діяльності, надання благодійної допомоги та інші), включаючи цільові програми підтримки інклюзивної освіти.

Кошти на реалізацію проєктів також можуть бути акумульовані дітьми в рамках проведення ярмарок, аукціонів, фандрейзингових кампаній та інших заходів соціального підприємництва.

1.13. Розмір коштів виділених на заклад є фіксованим, встановлюється та затверджується рішенням Номінаційного комітету ГБ. Кошти розподіляються однаковими частинами між закладами, які беруть участь в конкурсі ШГБ. Кошти ШГБ спрямовуються на реалізацію проєктів переможців закладу.

Кількість проєктів - переможців по кожному закладу визначається голосуванням.

1.14. Організатором конкурсу іШГБ є Номінаційний комітет ГБ та Управління освіти і науки Тернопільської міської ради.

Управління освіти і науки Тернопільської міської ради:

- реєструє та затверджує заклади загальної середньої освіти, які прийняли рішення щодо участі в конкурсі іШГБ;
- надає інформаційно-консультаційну допомогу у проведенні конкурсу з іШГБ;
- здійснює загальний контроль за етапами проведення конкурсу іШГБ та реалізації проєктів-переможців;
- здійснює функції головного розпорядника коштів;
- приймає від закладів, учасників іШГБ звітні матеріали про реалізацію проєктів.

1.15. Користування результатами проєкту – спланована, систематична діяльність, спрямована на інтеграцію матеріальних та/або нематеріальних результатів проєкту в

освітній процес та життя шкільної/позашкільної спільноти для досягнення сталого соціального та освітнього ефекту.

II. Інформаційно-просвітницька та промоційна кампанія

2.1. Інформаційно-просвітницька кампанія проводиться з метою ознайомлення дітей, батьків та педагогічних працівників з основними положеннями та етапами іШГБ, а також для здобуття дітьми практичних навичок та компетенцій щодо основ громадської участі. Кампанія повинна бути максимально доступною та включати формати, що враховують особливості сприйняття інформації дітьми з ООП, в тому числі з інвалідністю.

Інформаційно-просвітницька кампанія включає в себе такі етапи:

- проведення циклу інтерактивних уроків-практикумів з основ громадської участі дітей, зокрема з ООП, в тому числі з інвалідністю, у прийнятті рішень на рівні закладу загальної середньої освіти, позашкільної освіти та інклюзивно-ресурсного центру;
- ознайомлення усіх учасників/ць освітнього процесу, задіяних у конкурсі іШГБ, з основними етапами бюджетного процесу;
- ознайомлення з процесом впровадження іШГБ;
- інформаційно-консультаційна кампанія щодо написання проєктів з наданням підтримки та роз'яснень, зокрема, для дітей з ООП, в тому числі з інвалідністю (наприклад, доступні формати подачі інформації, індивідуальні консультації, допомога тьюторів тощо);
- обговорення проєктів, що обов'язково організовується таким чином, щоб кожна дитина мала можливість висловити свою думку та була почута;
- надання можливості ознайомитися з проєктами у різних доступних форматах (наприклад, друковані матеріали великим шрифтом, електронні версії з підтримкою екранних читачів, аудіо-описи, візуальні матеріали, інформація жестовою мовою, матеріали у форматі «легкого читання»);
- інформування щодо процедури голосування за проєкти (щодо термінів, способу та місць для голосування) з обов'язковим забезпеченням доступності процедури голосування для дітей, зокрема з ООП, в тому числі з інвалідністю ;
- інформування щодо реалізації проєктів.

2.2. Під час проведення етапу інформаційно-просвітницької кампанії, у залежності від індивідуальних потреб дітей, можуть бути застосовані психолого-педагогічні адаптації, які передбачають:

- розробку навчально-методичних ресурсів, що містять простий і доступний покроковий механізм реалізації всіх етапів іШГБ, чіткі та спрощені інструкції щодо участі в ньому, особливості підготовки, подання проєкту та голосування під час конкурсу;
- розробку навчально-методичних матеріалів у різних формах, які спрямовані на задоволення індивідуальних потреб дітей та адаптовані відповідно до типу труднощів (для дітей із функціональними сенсорними труднощами (слухова функція) інформація має надаватися у візуальній формі, для дітей із функціональними сенсорними труднощами (зорова функція) — в аудіальній формі тощо);
- створення текстової версії будь-якого нетекстового контенту під час розробки навчально-методичних матеріалів з метою його подальшого перетворення в альтернативні форми, зручні для різних користувачів;
- створення альтернативної версії медіаконтенту, яку можна подати в різних формах без втрати даних або структури;
- застосування особливих графічних характеристик оформлення тексту під час підготовки друкованих та візуальних матеріалів: великого шрифту, виділення жирним, кольором, шрифту Брайля тощо;

- забезпечення можливості масштабування тексту та зображень без втрати якості;
- застосування комп'ютерних тіфлотехнологій, що базуються на комплексі апаратних і програмних засобів для перетворення комп'ютерної інформації у форми, доступні для дітей з функціональним сенсорним (зоровим) типом труднощів (звукове відтворення, рельєфно-крапковий або укрупнений шрифт), які забезпечують можливість самостійної роботи на звичайному персональному комп'ютері з програмами загального призначення;
- забезпечення можливості комфортного перегляду віддалених об'єктів (наприклад, за допомогою відеозбільшувача для віддаленого перегляду та використання брайлівського дисплея і брайлівського принтера, електронних луп, програм невізуального доступу до інформації, програм-синтезаторів мови та інших технічних засобів для прийому-передачі навчальної інформації в доступних формах);
- забезпечення сурдоперекладу та субтитрування під час створення відеоматеріалів;
- нетривале навчання з перервами для відновлення;
- аудіо-відео супровід;
- використання цифрових інструментів, кольорових орієнтирів;
- напрацювання та представлення простих зразків, підкажчиків, збірок ідей та практик, тощо.

2.3 Промоційна кампанія – це процес рекламування проєкту, розповсюдження автором проєкту матеріалів (флаєрів) серед учнів навчального закладу та презентація автором, що роз'яснює його ідею та перевагу власного проєкту над іншими. У рамках промоційної кампанії Автором проєкту обов'язково проводиться презентація перед дітьми із закладу загальної середньої освіти, позашкільної освіти, інклюзивно-ресурсного центру. Презентації проєктів відбуваються після затвердження Конкурсною комісією переліку проєктів, які виносяться на голосування.

Координацію роботи з проведення інформаційно-просвітницької та промоційної кампанії здійснює Конкурсна комісія.

2.4. Автори проєктів також мають право самостійно організовувати та проводити промоційні заходи, виробляти промоційні матеріали з роз'ясненням переваг власного проєкту з метою отримання якомога більшої підтримки серед дітей.

Такі кампанії мають ґрунтуватися на принципах доброчесності. Забороняється використовувати методи грошового стимулювання. У випадку наявності інформації щодо використання недоброчесних методів проведення кампанії, така інформація може стати предметом розгляду на засіданні Конкурсної комісії. За результатом такого розгляду Конкурсна комісія може дискваліфікувати відповідний проєкт.

III. Конкурсна комісія, її функції та повноваження. Учнівська група

3.1 Конкурсна Комісія – робочий орган, який створюється наказом директора на період реалізації іШГБ на відповідний бюджетний рік, члени якого координують виконання основних заходів та завдань визначених цим Положенням для впровадження та функціонування іШГБ.

3.1.1. До складу Конкурсної комісії, як до спеціального органу, утвореного з метою організації та координації виконання основних заходів та заходів із запровадження та функціонування іШГБ, входять:

- 4 представники від закладу загальної середньої освіти, позашкільної освіти, інклюзивно-ресурсного центру: педагогічні працівники, член адміністрації, бухгалтер (у закладах загальної середньої та позашкільної освіти, інклюзивно-ресурсному центрі, що

знаходяться на самостійному бухгалтерському обліку), асистент учителя, асистент учня, який працює з дітьми з ООП;

- 3 представника батьківського комітету, включаючи батьків дітей з ООП, в тому числі з інвалідністю;

- 4 дитини з різних класів закладу загальної середньої освіти або з різних груп закладу позашкільної освіти, інклюзивно-ресурсного центру, включаючи дітей з ООП, в тому числі з інвалідністю.

Дітей у Конкурсну комісію делегує Учнівська група зі свого складу.

Представників/ць батьківського комітету до Конкурсної комісії делегує загальношкільний батьківський комітет або батьківські комітети класів або груп.

До складу Конкурсної комісії не можуть входити діти, які є авторами проєктів, або їх батьки чи законні представники.

3.2. Основними завданнями Конкурсної комісії є:

- здійснення загальної організації, координації та супроводу іШГБ до етапу реалізації проєктів;

- визначення Уповноваженої особи –відповідальної за прийом проєктів та організацію процесу голосування;

- забезпечення доступності всіх етапів конкурсу для дітей з ООП, в тому числі з інвалідністю;

- роз'яснення основ проведення конкурсу іШГБ;

- надання необхідних адаптацій та підтримки для дітей з ООП, в тому числі з інвалідністю;

- здійснення комплексу заходів з оголошення та проведення відбору проєктів, підведення та оприлюднення підсумків голосування з розміщенням відповідної інформації на спеціалізованому веб-сайті;

- здійснення попереднього аналізу проєктів та за необхідності надсилання їх на доопрацювання;

- затвердження переліку проєктів, які не допускаються/допускаються до голосування;

- забезпечення інформаційної та організаційної підтримки авторів/авторок проєктів;

- затвердження результатів голосування;

- розгляд спірних ситуацій, що виникають у процесі проведення іШГБ;

- надання висновків та рекомендації автору(авторам) щодо проєктів;

- попередній розгляд звітів щодо виконання проєктів;

- допомога в написанні проєкту та формуванні кошторису/обчислення проєкту;

- забезпечення дотримання вимог цього Положення.

- ведення реєстру отриманих проєктів та оприлюднення його на спеціалізованому веб-сайті;

- належне зберігання всіх поданих проєктів впродовж одного року після реалізації проєкту ;

3.3. Для реалізації повноважень Конкурсна комісія має право:

- визначати уповноваженого/ну представника/цю для доповідей та співдоповідей з питань проєкту іШГБ під час розгляду та експертизи Управлінням освіти і науки Тернопільської міської ради;

- звернутися за допомогою до управління освіти і науки Тернопільської міської ради, якщо компетенція Конкурсної комісії не дозволяє вирішити проблему самостійно (наприклад для отримання рекомендації щодо правильності визначення в проєкті вартості та строків реалізації);

- отримувати інформацію та звіти про хід реалізації проєктів.

Конкурсна комісія, окрім зазначених, має інші права, необхідні для виконання повноважень, передбачених цим Положенням.

3.4. Конкурсна комісія працює у формі засідань. Засідання є правомочним за умови присутності на ньому більше половини її членів. Рішення на засіданні ухвалюються більшістю присутніх на засіданні членів Конкурсної комісії. За наявності рівної кількості голосів «за» і «проти» голос голови Конкурсної комісії є вирішальним. За відсутності голови Конкурсної комісії, вирішальний голос має секретар, який головує на засіданні.

3.5. Засідання Конкурсної комісії проводяться у відкритому режимі.

3.6. Якщо член Конкурсної комісії протягом року тричі пропустив/ла засідання без поважних причин, то він/вона підлягає виключенню. Зміна складу Конкурсної комісії відбувається на підставі наказу директора закладу загальної середньої освіти, позашкільної освіти, інклюзивно-ресурсного центру.

3.7. На першому засіданні Конкурсна комісія обирає зі свого складу голову та секретаря. Як правило, секретарем Конкурсної комісії є представник/ця закладу загальної середньої освіти, позашкільної освіти, інклюзивно-ресурсного центру.

3.8. Протоколи засідань, рішення, висновки та рекомендації підписують голова та секретар, які невідкладно оприлюднюються на вебсайті закладу загальної середньої освіти, позашкільної освіти, інклюзивно-ресурсного центру та/або на офіційній Фейсбук сторінці закладу.

3.9. Учнівська група - група дітей з різних класів або груп, яка координується відповідальною/ним за учнівське самоврядування у закладі та створюється, як допоміжний орган для забезпечення права дітей бути залученими до процесу організації, виконання іШГБ та врахування думки учнівської спільноти під час розгляду питань, пов'язаних із іШГБ, забезпечуючи інклюзивний підхід, тобто залучення дітей з різними потребами та здібностями (за їх бажанням та згодою батьків/опікунів). Учнівська група складається з числа дітей закладу із загальної середньої освіти, закладу позашкільної освіти, інклюзивно-ресурсного центру у складі до 8 осіб. За можливості, склад групи має бути гендерно збалансованим. Учнівська група створюється шляхом рейтингового голосування за дітей, які виявили бажання увійти до її складу.

3.10. Учнівська група зі свого складу на першому засіданні обирає головуючого та делегує чотирьох представників/ць до Конкурсної комісії, включаючи дітей з ООП, в тому числі з інвалідністю. Діти, які увійшли до складу Конкурсної комісії, є повноцінними членами Учнівської групи та виконують всі обов'язки та функції, покладені на неї.

3.11. Об'єм функцій та повноважень Учнівської групи

- планування, командоутворення, координація та співорганізація процесу навчання дітей з основ громадської участі;
- допомога та консультування щодо підготовки проєктів та організації процесів іШГБ на всіх його етапах;
- розробка та внесення пропозицій на розгляд Конкурсної комісії щодо плану заходів у рамках інформаційно-просвітницької та промоційної кампанії;
- підготовка освітніх доповідей, статей, матеріалів, організація і проведення конференцій, форумів на рівні закладу загальної середньої освіти, позашкільної освіти, інклюзивно-ресурсного центру тощо.

IV. Авторські проєкти та порядок їх подання

4.1. Проєкт – план дій, комплекс робіт, викладені у формі описання з обґрунтуванням, фотографіями, за можливістю з розрахунками, кресленнями (картами, схемами), що

розкривають сутність ідеї автора/команди авторів, можливість його реалізації в межах навчального закладу, за рахунок коштів іШГБ.

Автор/ка може подати один проєкт в паперовій або електронній формі. Якщо у Автора/ки є складності в написанні проєкту чи формуванні орієнтовного плану витрат, він може звернутися за допомогою до Конкурсної комісії. Автором/кою проєкту може виступити дитина з ООП, в тому числі з інвалідністю. Тьютор має право виступати в інтересах та від імені дітей з ООП, в тому числі з інвалідністю.

4.2. Для подання проєкту Автору/ці необхідно заповнити бланк за формою згідно з Положенням (Додаток 1 до Положення).

4.3. Основним принципом при формуванні проєкту є простота та зручність у написанні. Проєкт складається з бланка-заявки та орієнтовного бюджету проєкту. Автор може додати у вигляді пронумерованих додатків фотографії, малюнки, схеми, описи, графічні зображення, додаткові пояснення тощо.

Проєктна заявка складається з наступних розділів:

- назва проєкту;
- команда проєкту/автор/ка;
- місце реалізації;
- мета та цілі;
- потреби якої цільової аудиторії задовольняє;
- перелік заходів, які планується реалізувати в рамках проєкту;
- часові рамки впровадження;
- очікувані результати;
- орієнтовний бюджет проєкту;
- тематика та опис проєкту.

4.5. Орієнтовний бюджет проєкту, розрахований Автором, включає усі витрати пов'язані з проєктом, а саме:

- кошти на закупівлю товарів, сировини, матеріалів, комплектуючих та інших витрат;
- кошти на виконання робіт та надання послуг;
- кошти на розробку проєктної документації (в разі потреби);

4.6. Проєкти повинні відповідати таким вимогам:

- проєкт подається за встановленою цим Положенням формою (Додаток 1 до Положення);
- усі обов'язкові поля проєктної заявки заповнені;
- назва проєкту має відображати його зміст, бути викладеною лаконічно в межах одного речення;
- проєкт не суперечить чинному законодавству України;
- питання реалізації проєкту знаходиться в межах повноважень органів місцевого самоврядування;
- реалізація проєкту здійснюється в межах закладу загальної середньої освіти, позашкільної освіти, інклюзивно-ресурсного центру;
- проєкт має бути реалізований впродовж бюджетного року і спрямований на кінцеві результати;
- доступ до об'єктів, на які спрямовані кошти проєкту, повинен бути вільним та загальнодоступним для дітей.

4.7. У рамках іШГБ не фінансуються проєкти, які:

- не відповідають вимогам пункту 4.6 цього Положення;
- розраховані тільки на розробку проєктної документації;

- мають незавершений характер (виконання одного з елементів в майбутньому, виконання подальших елементів тощо);
- передбачають річні витрати на утримання та обслуговування, що перевищують вартість реалізації проєкту;
- передбачають при реалізації збільшення штатної чисельності закладу загальної середньої, позашкільної освіти, інклюзивно-ресурсного центру і постійного утримання додаткових працівників;
- містять ненормативну лексику, наклепи, образи, заклики до насильства, повалення влади, зміни конституційного ладу країни тощо;
- стосуються приміщень та прибудинкової території закладу загальної середньої освіти, позашкільної освіти, інклюзивно-ресурсного центру щодо проведення поточних, капітальних внутрішніх та фасадних ремонтних робіт;
- передбачають проведення внутрішніх ремонтних робіт, якщо вартість цих робіт становить більше 60 % орієнтовного плану витрат проєкту;
- не є загальнодоступними для дітей.

4.8. Подаючи проєкт на реалізацію у рамках іШГБ, його Автор засвідчує згоду на вільне використання закладом загальної середньої освіти, позашкільної освіти, інклюзивно-ресурсним центром цього проєкту, ідеї, у тому числі поза межами реалізації іШГБ.

4.9. Проєкти приймаються щороку, починаючи з 01 лютого, впродовж 30 календарних днів.

- Проєкти подаються до Конкурсної комісії або до уповноваженої особи визначеної комісією через спеціалізований веб-сайт або в паперовому вигляді.

- Автор проєкту може у будь-який момент зняти свій проєкт з конкурсу, але не пізніше ніж за 7 календарних днів до початку голосування.

- Об'єднання проєктів можливе лише за взаємною згодою авторів, але не пізніше ніж за 7 календарних днів до початку голосування.

- Внесення змін до проєкту можливе, але не пізніше ніж за 7 календарних днів до початку голосування.

V. Порядок аналізу та оцінка проєктів

5.1 Попередній аналіз проєктів на рівні закладу здійснюється Конкурсною комісією, який включає технічну та експертну оцінку, на предмет правильності заповнення проєктної заявки, можливості реалізації та правильності визначення його вартості. Процес аналізу проходить протягом 20 календарних днів, протягом яких здійснюється також перевірка збору необхідної кількості голосів, що підтримали проєкт.

5.2 У разі, якщо проєкт є неповний, заповнений з помилками, потребує додаткового роз'яснення щодо ідеї чи реалізації проєкту, Конкурсна комісія запрошує автора на засідання, де відбувається розгляд та винесення висновку по проєкту з проханням надати необхідну інформацію або внести корективи протягом 7 календарних днів. У разі відмови внести корективи або якщо такі корективи не були внесені протягом 7 календарних днів з дня отримання відповідної інформації автором/кою проєкту пропозиція відхиляється.

5.3 У випадку виникнення спірних питань проєкт направляється на розгляд Управлінню освіти і науки.

5.4. За результатами розгляду спірних питань Управління освіти і науки Тернопільської міської ради готує висновок. Висновок містить позитивну чи негативну оцінку

запропонованого проєкту. У разі негативної оцінки проєкту зазначаються аргументовані причини такої оцінки.

5.5. Будь-які втручання у проєкт, у тому числі зміни об'єкта чи об'єднання з іншими проєктами, можливі лише за письмовою згодою автора. Згода автора проєкту не потрібна для уточнення вартості реалізації проєкту.

5.6. Конкурсна комісія, протягом 20 календарних днів формує реєстр позитивно та негативно оцінених проєктів. За результатом сформованого реєстру Конкурсна комісія затверджує проєкти, які допускаються чи не допускаються до голосування.

5.7. Проєкти, які отримали позитивну оцінку, підлягають розміщенню на веб-сайті закладу. Автори цих проєктів повідомляються Конкурсною комісією про те, що їхні проєкти будуть брати участь у голосуванні.

5.8. Проєкти, які не потребують бюджетних асигнувань та отримали позитивний висновок Конкурсної комісії направляються на голосування.

VI. Організація голосування

6.1. Порядок проведення голосування визначає Конкурсна комісія з урахуванням норм цього Положення. Основні принципи, які повинні бути забезпечені під час голосування, це: інклюзивність, доступність, прозорість, анонімність, справедливість.

6.2. Голосування за проєкти відбувається через електронну систему. Ідентифікація учня відбувається за допомогою учнівського квитка. Учень/учениця може віддати голос лише за один проєкт. В пункті для голосування процес супроводжується уповноваженими особами, які пройшли відповідний інструктаж. Організація та проведення інструктажу та визначення відповідальних осіб (уповноважених) за процесом голосування є обов'язком Конкурсної комісії. Пункти голосування визначаються Конкурсною комісією.

6.3. Період проведення голосування визначається Номінаційним комітетом ГБ. Голосування триває впродовж 15 календарних днів з дня початку голосування у визначених Комісією пунктах для голосування. Інформація про пункти голосування та терміни голосування оприлюднюються на сайті школи або в інших загальнодоступних місцях не пізніше ніж за 3 робочих дня до його початку.

6.4. Право голосу мають учні закладу освіти з 7 по 11 клас та діти віком від 12 до 17 років, які відвідують заклади позашкільної освіти та інклюзивно-ресурсні центри.

6.5. Учень/ця може віддати голос лише за один проєкт.

6.6. Уповноважені особи пункту голосування надають загальну інформацію про іШГБ та роз'яснюють порядок голосування. При цьому їм забороняється здійснювати агітацію та переконувати проголосувати за окремо взяті проєкти.

6.7. Забезпечується доступність процедури голосування для всіх дітей, включаючи дітей з ООП, в тому числі з інвалідністю. Це може включати:

- можливість електронного голосування (з адаптованим інтерфейсом);
- наявність фізично доступних місць для голосування (безбар'єрний доступ, достатнє освітлення тощо);
- надання допомоги у голосуванні (за бажанням дитини) з боку уповноважених осіб (наприклад, членів Конкурсної комісії, тьютора);
- використання збільшеного шрифту, піктограм, або інших адаптацій, з урахуванням типів труднощів дітей з ООП, у бюлетенях для голосування.

6.8. Тьютор може надавати індивідуальну підтримку: зачитати інформацію, пояснити незрозумілі моменти, фізично допомогти опустити бюлетень. Важливо, щоб тьютор не впливав на вибір дитини, а лише допомагав у реалізації нею її волевиявлення.

- 6.9. Результати голосування відображаються на спеціалізованому вебсайті.
6.10. Спірні питання під час голосування вирішує Конкурсна комісія.
6.11. Голосування відбувається при реєстрації не менше двох проєктів.

VII. Встановлення результатів та визначення переможців

- 7.1. Переможцями голосування є проєкти, які набрали найбільшу кількість голосів.
7.2. Якщо в результаті голосування два або декілька проєктів отримали однакову кількість голосів, пріоритетність визначається датою реєстрації проєкту.
7.3. Кількість проєктів-переможців обмежується обсягом бюджетних асигнувань, виділених на заклад загальної середньої освіти, позашкільної освіти, інклюзивно-ресурсного центру для фінансування проєктів іШГБ.
7.4. За результатами підрахунку голосів Конкурсна комісія протягом 7 календарних днів з дня завершення голосування готує протокол з переліком проєктів-переможців за підписом директора закладу загальної середньої освіти, позашкільної освіти, інклюзивно-ресурсного центру, які пропонуються до фінансування у рамках іШГБ, та надсилає Номінаційному комітету ГБ. Проєкти, які не потребують бюджетних асигнувань, не потребують затвердження та реалізуються закладом самостійно.
7.5. Інформація про проєкти-переможці публікується на спеціалізованому вебсайті після встановлення повного переліку проєктів-переможців закладами загальної середньої освіти, позашкільної освіти, інклюзивно-ресурсними центрами.

VIII. Затвердження видатків та реалізація проєктів-переможців

- 8.1. Реалізацію проєктів - переможців здійснюється безпосередньо адміністрацією в тісній співпраці з Автором проєкту-переможця та Конкурсною комісією.
8.2. Автори та Конкурсна комісія за бажанням залучаються до реалізації проєктів-переможців. Авторський нагляд за реалізацією проєкта покладається на автора та Конкурсну комісію. Конкурсна комісія здійснює контроль та моніторинг (проведення закупівель, технічний нагляд тощо) реалізації проєкту.

IX. Звітуйте та оцінка результатів реалізації проєктів

- 9.1. Заклад загальної середньої, позашкільної освіти, інклюзивно-ресурсний центр звітує про реалізацію проєктів перед Управлінням освіти і науки (Додаток 3 до Положення). Звіти поділяються на:
1) поточний звіт про стан реалізації проєктів за рахунок коштів іШГБ у такі терміни:
- оперативний щомісячний звіт - до 15 числа місяця, наступного за звітним;
2) підсумковий звіт про реалізацію проєктів подається до 31 січня року, наступного за звітним. Підсумковий звіт про реалізацію іШГБ подається в складі Підсумкового звіту реалізації ГБ.
9.2. Підсумковий звіт включає в себе:
- загальний опис результатів проєкту;
- заходи, які не вдалося реалізувати або реалізовано іншим чином;
- опис робіт та послуг, які проведено та надано;
- фактичний термін реалізації;
- фактичний бюджет;
- фотозвіт результату.
9.3. Після завершення реалізації проєкту, за бажанням Автора, за місцем реалізації проєкту може бути розміщено інформацію про Автора та інших осіб, що забезпечували супроводження проєкту.

Х. Користування результатами реалізованого проєкту

10.1. Етап користування результатами реалізованого проєкту є обов'язковим і ключовим етапом реалізації проєкту, поданого в рамках іШГБ.

10.2. Головною метою цього етапу є забезпечення фактичного довгострокового впливу реалізованого проєкту на розвиток інклюзивного середовища, освітнього процесу, навчальних програм та формування додаткових компетенцій у дітей.

10.3. Автор має спланувати при поданні проєкту, в який спосіб, хто і яким чином буде використовувати результати реалізованого проєкту, визначити, які групи дітей зазнають впливу, користуючись результатами, визначити очікуваний вплив, зокрема як користування реалізованим проєктом вплине на шкільну/позашкільну спільноту, освітній процес тощо.

10.4. Зміни до цього Положення вносяться за рішенням Тернопільської міської ради.

10.5. Положення про іШГБ ухвалюється одне для всіх закладів.

10.6. Положення про іШГБ є складовою «Положення про громадський бюджет Тернопільської міської територіальної громади».

10.7. Всі процеси реалізації іШГБ регламентуються цим Положенням та Положенням про громадський бюджет Тернопільської міської територіальної громади.

Міський голова

Сергій НАДАЛ

ПРОЄКТ

Номер та назва закладу	
Ідентифікаційний номер проєкту	

ВСІ ПУНКТИ Є ОБОВ'ЯЗКОВИМИ ДЛЯ ЗАПОВНЕННЯ!

Інформація про автора/ку проєкту:

Ім'я та Прізвище автора/ки або представника від команди	
Клас навчального закладу:	
E-mail:	
Контактний № тел.	
Підпис	
Ім'я та Прізвища учасників команди проєкту	

1. Назва проєкту (не більше 15 слів):

2. ПІБ автора/ки або команди авторів проєкту:

3. Тематика проєкту:

4. Місце реалізації проєкту (територія навчального закладу, приміщення, кабінет):

5. Потреби яких учнів задовольняє проєкт (основні групи учнів, які зможуть користуватися результатами проєкту, як ними буде використовуватись проєкт, які зміни відбудуться завдяки користуванню реалізованим проєктом):

6. Часові рамки впровадження проєкту (скільки часу потрібно для реалізації):

7. Опис проєкту (проблема, на вирішення якої він спрямований; запропоновані рішення; пояснення, чому саме це завдання повинно бути реалізоване і яким чином його реалізація вплине на подальше життя навчального закладу).

8. Орієнтовна вартість (кошторис) проєкту (всі складові проєкту та їх орієнтовна вартість)

Найменування товарів (робіт, послуг)	Вартість, грн.
ВСЬОГО	

9. Додатки (фотографії, малюнки, схеми, описи, графічні зображення, додаткові пояснення, тощо) **вказати перелік:**

1.

2.

**Поля, позначені зірочкою, обов'язкові до заповнення*

КВИТАНЦІЯ ПРО ПРИЙОМ ПРОЕКТУ

Заповнюється Уповноваженою особою

Дата надходження: _____

Номер у реєстрації проектів: _____

ППП та підпис особи, що реєструє: _____

Додаток 2
до Положення

Номер та назва закладу	
Ідентифікаційний номер проєкту	

Оцінка проєкту,
поданого для реалізації в рамках проєкту
«Інклюзивний Шкільний громадський бюджет»

Розділ I. Технічна оцінка проєкту

1.1. Оцінка відповідності проєкту технічним критеріям:

Критерій	Так	Ні
Проєкт поданий вчасно		
Проєкт поданий з дотриманням затвердженої форми		
Проєкт відповідає вимогам Положення		
Проєкт містить необхідні додатки		

Коментарі:

ВСІ ПУНКТИ Є ОБОВ'ЯЗКОВИМИ ДЛЯ ЗАПОВНЕННЯ!

Розділ II. Аналіз проєкту на предмет можливості або неможливості його реалізації.

№	Критерій	Так	Ні
2.1.	Форма проєкту містить всю інформацію, необхідну для здійснення аналізу пропозиції проєкту на предмет можливості/неможливості його реалізації		
	Коментарі:		
2.2.	Інформацію, що викладена в формі проєкту, було доповнено автором проєкту		
	Коментарі:		
2.3.	Реалізація запропонованого проєкту відбуватиметься впродовж одного бюджетного року, спрямована на кінцевий		

	результат, а питання реалізації проєкту знаходиться в межах повноважень органів місцевого самоврядування		
	<i>Коментарі:</i>		
2.4.	Існує необхідність розробки проєктно-кошторисної документації проєкту		
	<i>Коментарі:</i>		
2.5.	Наявна технічна можливість реалізації запропонованого проєкту		
	<i>Коментарі:</i>		
2.9.	Реалізація проєкту за висновком потребує додаткових заходів чи дій		
	<i>Коментарі (в т.ч. можливі додаткові дії, пов'язані з реалізацією проєкту):</i>		
2.10	Реалізація запропонованого проєкту передбачає витрати в майбутньому (на утримання, поточний ремонт тощо)		
	<i>Коментарі (в т.ч. орієнтовна сума витрат на утримання на календарний рік):</i>		

2.11. Орієнтована вартість (кошторис) проєкту для його реалізації:

Складові проєкту	Витрати за кошторисом	
	Запропоновані автором проєкту	З урахуванням змін
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
Всього		

Обґрунтування внесених змін:

Розділ III. Висновок Конкурсної комісії щодо внесення проєкту, запропонованого до фінансування за рахунок коштів шкільного бюджету, в перелік проєктів для голосування

позитивний ☐

негативний ☐

Обґрунтування/зауваження:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Голова Конкурсної комісії П.І.П та підпис

Додаток 3
до Положення

Узагальнений / поточний звіт про стан реалізації проєктів за рахунок коштів інклюзивного шкільного громадського бюджету Тернопільської міської територіальної громади

(відповідний звітний період)

N з / п	Реєс тр. ном ер	Назва проєкту, місце розташува ння	Етап реаліза ції, заходи з викона ння	Обсяг фінансування, тис. грн			Отриманий результат
				План	Фак т	Залишок станом на початок звітнього періоду	
1	2	3	4	5	6	7	8

